



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 20 czerwca 2024 r.

Poz. 3321



Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.225.2024

z dnia 19 czerwca 2024 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr II/10/2024 Rady Gminy Kodeń z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie nadania Statutu Biblioteki Publicznej Gminy Kodeń

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr II/10/2024 Rady Gminy Kodeń z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie nadania Statutu Biblioteki Publicznej Gminy Kodeń.

Uzasadnienie

Uchwała Nr II/10/2024 została doręczona organowi nadoru w dniu 3 czerwca 2024 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Kodeń nadała Statut Bibliotece Publicznej Gminy Kodeń, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

Ogólne zasady działania bibliotek określa ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393).

W zakresie nieuregulowanym ustawą do bibliotek stosuje się odpowiednio przepisy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (art. 2 ustawy o bibliotekach).

Zgodnie z powołanym w podstawie prawnej uchwały art. 11 ust. 1 ustawy o bibliotekach, biblioteka stanowiąca samodzielną jednostkę organizacyjną działa na podstawie aktu o utworzeniu biblioteki oraz statutu nadanego przez organizatora.

Statut określa w szczególności:

- 1) cele i zadania biblioteki;
- 2) organy biblioteki i jej organizację, w tym zakres działania i lokalizację filii oraz oddziałów;
- 3) nazwę jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki – w odniesieniu do biblioteki wchodzącej w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej;
- 4) źródła finansowania działalności biblioteki (art. 11 ust. 3).

W § 4 przedmiotowej uchwały postanowiono, że *uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia*.

Taki termin wejścia w życie uchwały istotnie narusza art. 4 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy, akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Z kolei przepis art. 13 ustawy określa katalog aktów prawnych podlegających ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym, który obejmuje m.in. akty prawa miejscowego stanowione przez organ gminy (pkt 2).

W ocenie organu nadzoru uchwała w sprawie nadania statutu bibliotece jest aktem prawa miejscowego, podlegającym obowiązkowi publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Uchwała ta została wydana na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego (art. 11 ust. 1 i 3 ustawy o bibliotekach). Uchwała ta zawiera normy o charakterze generalnym (czyli nie odnoszące się do indywidualnie oznaczonego podmiotu, lecz do pewnej kategorii potencjalnych adresatów) i abstrakcyjnym (czyli nie "konsumowane" poprzez jednokrotne zastosowanie, lecz mogące zostać wykorzystane w nieograniczonej liczbie przypadków w przyszłości).

Samorządowa instytucja kultury, do której niewątpliwie należy biblioteka, jest szczególnego rodzaju, gminną jednostką organizacyjną, której zadaniem jest realizacja wynikających z przepisów prawa kompetencji, która ma charakter publiczny, tj. ogólnie dostępny dla społeczności lokalnej, odróżniający ją od instytucji prywatnych.

Adresatami norm ujętych w statucie biblioteki nie są wyłącznie podmioty wewnętrzne, usytuowane w ramach powołanej do życia struktury administracji publicznej, lecz również określona społeczność lokalna, co czyni z niego akt o charakterze prawa miejscowego (por. m.in. wyroki NSA z dnia 20 marca 2009 r. - sygn. akt II OSK 1526/08, z dnia 8 listopada 2012 r. - sygn. akt II OSK 2014/12 i II OSK 2013/12 oraz wyrok WSA w Poznaniu z dnia 25 marca 2021 r. - sygn. akt IV SA/Po 1643/20).

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że przedmiotowa uchwała Rady Gminy Kodeń, jako akt prawa miejscowego, co do zasady, powinna wejść w życie po upływie 14 dni od daty jej publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Niespełnienie wymogów publikacji aktu prawa miejscowego, wynikających z przepisu art. 4 oraz art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, stanowi naruszenie prawa i powoduje, że uchwała nie nabywa mocy prawnej i nie staje się prawem obowiązującym.

Zgodnie bowiem z przepisem art. 88 ust. 1 Konstytucji RP, warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Konstytucja wyklucza możliwość wejścia w życie aktu prawnego o charakterze normatywnym bez ogłoszenia go w ustawowo przewidzianym trybie.

Ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w przepisie art. 2 ust. 1 stanowi zaś, że ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe.

Przedmiotowa uchwała obarczona jest również wadą prawną innego rodzaju.

Jak stanowi § 8 ust. 2 Statutu, *szczegółową organizację wewnętrzną biblioteki określa Regulamin Organizacyjny nadany przez dyrektora biblioteki.*

Powyższa regulacja narusza art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, zgodnie z którym organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców. Oznacza to konieczność zasięgnięcia opinii działających w tej instytucji organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców. Zapisy zawarte w statucie instytucji kultury nadawanym w drodze uchwały Rady Gminy nie mogą przedmiotowych kwestii regulować w sposób odmienny, niż czyni to ustawa.

Z powyższym stanowiskiem koresponduje wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 października 2014r., sygn. akt II SA/Wa 866/14.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr II/10/2024 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Kodeń
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Kodeń